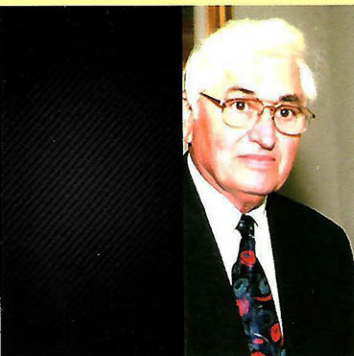

APA ADÂNCĂ

Un demult
Rătăcitor în metafore
Știa că poezia
E o apă adâncă,
Nu-i vad
Pentru șoapte peltice.

Când vârtejuri
De gând și năluci
În ea se încing,
E semn că ne ducem
În alte-nțelesuri.

S-aflăm
Că va fi dimineață
În cerul de aripi din noi.

ISBN 978-973-37-1823-9

ION PARANICI DRUM PRIN INSOMNII

ION PARANICI

DRUM PRIN INSOMNII

JUNIMEA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PARANICI, ION
Drum prin insomnii / Ion Paranici. - Iași : Junimea, 2015
ISBN 978-973-37-1823-9
821.135.1-1

Redactor: *Liviu Apetroaie*
Tehnoredactor: *Florentina Vrăbiuță*
Coperta: *Vasilian Doboș*
Culegere computerizată: *Cezara Ulea, Tudor Ulea*

Editura JUNIMEA, Iași – ROMÂNIA,
Strada Păcurari nr. 4
(Fundațiunea Universitară Regele Ferdinand
BCU – *Mihai Eminescu*),
Iași, cod 700511

tel./fax. 0232-410427
e-mail: junimeais@yahoo.com
edituraj unimea@gmail.com

ION PARANICI

DRUM PRIN INSOMNII

– poezii –

Editura Junimea
Iași – 2015

Motto:

Şi ce atâta aprig dor de viaţă
Te face să tot tremuri de primejdii?

(Lucretiu)

Din religia pomilor

ÎNTOARCERE

O altă-ncheietură de vremuri
E casa de-acasă,
În fiecare dimineaţă
Respiraţia-mi fuge
Să-i ţină-n picioare pereţii
Rămaşi
Lângă pomii ce rude îmi sunt,
Uşa s-o mişte
Din somnul viclean al ruginii.

Ca o pasăre albă
Varul priveşte prin geamuri,
Mă vede cum vin din cuvinte
Şi-n ele,
Pe cer lunecos,
Cum alerg temător.

Lacrimă-i timpul
Ce-nvie în poze bătrâne
Din care părinţii coboară
Bucuroşi
Să mă ştie întors din păcate.
De pace,
De vorbe nespuse
Se umple-ncăperea,
E trup de altar
Limpezimea de-aici.

Târziu,
Se vor duce părinţii-n icoane
Şi singur, prea singur
Voi trece în febra
Din viaţa ascunsă-a cernelii.

TRISTEŢI

Timpul n-ascunde nimic,
Nu-i martor de-o zi.
De la el am aflat
Că-n pământ
Aţi lăsat doar sămânţa
Tristeţilor mele
Din vorbele simple.

În vară,
Ploile-au fost sănătoase,
Ca un cântec de orgă
Cu aripi deschise
Până-n marginea lumii.

Dar muzica
Blândelor mele tristeţi ?
Şi-acum vă aşteaptă.
Să fiţi pe aproape
Când lacrimi-
Rodirea din câmp-
Se vor duce în cele
Din ochii uimirilor voastre.

FRUNZA VORBEŞTE CU CERUL

Singurătatea
Cu nimeni nu pot să mi-o-mpart,
O apăr şi, Doamne,
Îngândurarea mi-o apără ea.
Sămânţa aceasta
E-nchisă-n tăcerea ţărânei
Să-audă
Cum ziua de mâine-ncolţeşte,
Să vadă
Cum limpede păsări răsar
Ca să urce în taina văzduhului.

Singurătatea,
Mi-aţi zis,
E un pom cu o singură frunză.

Atunci v-am crezut,
Dar frunza aceea visează,
Vorbeşte cu cerul
Pentru viaţa întregului pom.

NU-I VREMEA ÎNTREAGĂ ?

Frica
E aripa-ntinsă a vremii
În care nici gândul
Nu poate uşor să respire.
Până şi bruma
Păzeşte momentul
Când mugurii ochii-şi deschid
Primăvara,
Să vadă
Cum oamenii umblă prin lucruri.

Nu-i vremea întreagă?
Sau teama te taie
Şi-s paznici prea mulţi
În grădina cu pomi...

IZVOARE

Cuvenite i-au fost, mai întâi,
Aducerile aminte,
Apoi moştenise
Oboseala din dealuri,
Unduirea ce-acoperă şesul
Şi suflarea din ramuri.
Fântâna a vrut
Să şi-o dăruiască săpând-o
Cu aripile sufletului.
În ochi ne-a privit
Să-nţelegem
Că ştie
Pe unde-i izvorul ce vine
Din cer, din pământ
Să ne-mbrace-n răcoare
Pierzându-se-n setea
Din oameni şi iarbă.

De-atuncea,
Fântâna-şi adună izvoare
Să iasă cu ele în lume.

DE-ATUNCI

O simplă părere
Ni-s anii de-atunci
Sau o pagină albă
În vârsta ce ştie că nimeni
S-o stingă nu poate?

Timpul e greu să ne-nşale
Cât aripe gândul
Va fi să mai poarte.

Doar ştii,
Când umbre spre somn lunecau
Setea ne-a prins
Alergând după mărul
În care amiaza ardea.

Căzuse din ramuri
Să râdă bezmetic prin iarbă
Iar noi am fi vrut să-l muşcăm
Amândoi deodată.

Şi parcă te-aud
Cum îmi spui
Că în flăcări
Ni-i gura şi-acum...

NICI AZI

Ce departe-s duşi părinţii
Şi cât de aproape-i
Locul pentru plâns...
Până la ei
E drum de jar,
E drum de sete,
Dorul
Şi-a săpat fântână.

Lacrimi îmi răsar în ochi,
Nici azi părinţii
Singuri nu vor fi.

DIN CHIPUL DIMINEŢII

Mă trezeam devreme
Să fiu lângă lumina
Din geamuri limpezite
Prin care-atunci priveau
Icoane din blândeţea casei.

Chipul fiecărei dimineţi
Reînvie cuvinte rostite-n vecini
De harnica gură-a nevestelor,
Tăcerea bărbaţilor
Părându-mi că vine
Din liniştita rugăciune a zilei.

Ţine-n viaţă, Doamne,
Dimineţile de-atunci...

ÎNCHIPUIRE

Vine spre mine o carte
În care-un deceniu
Încearcă să-şi afle destinul.
Fiecare pagină deschide-o poveste,
Cruce îşi face-n întâile rânduri
Un suflet ciudat,
Aproape de nimeni ştiut,
Care vrea să nu uit
Că poate trăi sau muri
Împreună cu toţi cunoscuţii.
Cu ei în biserici să intre
Şi-n strană să cânte
Sau în crâşme
S-audă cum plânge-o
Prăfuită vioară.

Cu ei să îndure mai mult
Decât firea i-o-ngăduie,
Să strige pe dealuri că arde
În capăt de sat
O casă uitată de lume,
Începută-ntr-un veac
Şi terminată în altul.

Cartea-şi revendică azi autorul
Cu mintea plecat
În multe din cele ce nu-s
Decât semne-ale timpului
Prin secundele căruia
Şi-acum rătăcesc.

BUCURIE ŞI UITARE

Le-a dăruit cineva
Bucuria de a şti
Că uitarea îi vindecă,
Îi scapă de-obsesia
Răului ce ieri i-a muşcat.
Şi-n tăcere-a lăsat
Părerea că-aceasta-i
Şireată amăgire
Ce-adesea-i întoarce-n
Păcate ce-au fost.

Arborii-înalţi,
Cu vremea certaţi câteodată,
Le-a spus că de mult
Bucuria se-nvaţă
Cum crengile fac
Să-şi apropie cerul
Urcând şi privindu-i
Adâncul din ochi.

E DOAR POPAS

În ochii cei uimiţi,
Nucul era mare
Ca un veac stufos,
Lângă el şi-n vremea dintre ploi
Tata ne făcuse casă.
De-acolo şi din timpul
Risipit în mine
Îmi culeg întâile-amintiri.

Privirea de metal a înserării
Mă purta prin sat
Până când, din rouă,
Stelele-mi ardeau retina.

De-arome dulci de pâine
Să fiu apoi furat,
Rătăceam ades' prin câmpuri.
Aceasta, până-a fost
Ca litere să-mi
Samene în suflet mama.

Acum mi-i locu'-aici,
Nu ştie nimeni însă
Pe ce drum
Şi unde-aş fi putut s-ajung.
E doar popasu'-n care
Pedeapsă mi-i să plâng,
Să cred în vagi nădejdi.

Şi azi domneşte aşteptarea
În golul fără de sfârşit
Din uşa casei noastre...

CEL COBORÂTOR...

Anii erau nişte mânji
Cărora nimeni,
Atunci,
Nu le putea cuminţi
Neastâmpărul.
Sufletul mamei
Umbla după mine,
Cel coborâtor
Dintr-o fire şi azi curioasă.

Prieteni îmi spun
Că mai sunt căutat
Pe o vale şi-acum
Luminată de-un râu
Înstelat.

EMOŢII

Emoţiile-s tinere,
Singure-n stare fiind
Să-ngenunche
Ambiţii de carpen.
Prin celebre condeie,
Din cărţi am aflat
Că în ele-s culoarea
Rostită de gest şi silabe.
Scrisul,
În ore de sacră rodire,
Le-mbracă
Făptura de ceaţă.
Acestea, fragile nu-mi par,
Dar ştiu, mai cu seamă,
Că emoţii îmi sunt
Şi dealuri,
Şi pomii,
Şi ploile,
Şi drumuri plecate în lacrimi
Spre mama.

PESTE STINSELE FLĂCĂRI

In memoriam Ilie Dan

„Drumeţul înzăpezit" are-acum
O adresă mai simplă: Ţărâna,
Cea acoperită de cer,
De viaţa prea scurtă
A celui din urmă distih.

Peste stinsele flăcări
Amintiri s-au aprins
Despre zilele sale
Plecate la lucru în cărţi,
Despre drumuri în neguri
Şi nopţi care-au râs
În ispite şi-arome de Bucium.

Aproape mi-i clipa în care
Aduceri aminte au plâns,
Tristeţea şi strigătu-ascuns
Sunt parte din mine,
Din trecerea lui
În marea-mpăcare cu timpul.

AMINTIRILE

Sentiment de-obosită romanţă?

Amintirile mor,
Nici noi prea departe de ele
Nu suntem.
Pe-aproape-
Doar albii uscate
Cu setea pe buze,
Pâraie cu gâturi întinse
Spre firave ploi,
Doar brume
Şi golul din plopii
Ce vor
După frunze să strige.

De-ar şti
Să vorbească-amintirile
Atunci când în ele şi noi
Ne vom duce,
Din neguri, din palide bronzuri
O nouă poveste
Cu bune rostiri
Va fi să învie.

DINTR-UN BASM

Voiai să te ştii într-un basm
Şi-ai înfiat o pădure
Trecând-o pe numele tău,
Mai curate să-ţi fie
Bătăile inimii.
Prin ea şi acum rătăceşti
Să-i cuprinzi necuprinsul
Din liniştea nopţii,
Gândul să-ţi umble sfios
Pe cărările reci
Ale fricii ascunse
În foşnet uscat de frunzare.

Slobod mă lasă o zi
În mulţimea de ramuri din tine
Şi-atunci
Te voi face să crezi
Că pădurea-i pădure
Când singură-şi numără
Copacii urcaţi până-n stele.

SEMĂN CU O ZI

Poza aceasta-i o veche poveste
Uitată-ntr-o ramă,
În ea se ascund
Privirile mele de-atunci
Şi cele de-acum, liniştite,
Care ştiu să culeagă-amintiri
Din colburi prea calm aşezate-n
Veşmintele vremii.
Celui ce-a vrut să-mi învie pereţii
Cu-atâtea imagini
Uşor i-ar fi fost să-nţeleagă
Că ele sunt multe
Când eu sunt doar unul,

Cel care seamăn c-o zi
Rătăcită în viscol.

FĂRĂ EI

Bătrânii-s durerea
Din trecerea vremii
Prin vreme,
Singuri se duc
Pentru ca sufletul humei
Să le fie odihnă,
Acolo să simtă
Cum gerul lucrează
În viaţa din piatră,
S-audă
Cum păsări le caută
Palmele blânde,
Cuiburi în ele să-şi facă
Sau zborul aici
Să şi-l termine.

Săraci am rămas
Fără ei,
Am mai scris despre asta.
Timpul se vindecă greu.

Ca o lamă de ager cuţit,
Ziua ne taie
Cu-o lacrimă.
Dar nimeni s-o stingă
Nu poate
Când sângele tânăr
E strigăt în zări ce-s
Străine privirilor noastre.

NEDUMERIRE

Prin transparenţa amiezii,
Elevii
Se-ntorc bucuroşi de la şcoală.
Mă-ntreb de-i aievea,
Nedumeririle-s multe
Şi umblă în vene ca focul.

Chiar Domnu Trandafir,
Prin clase-
Altarele sufletului său-
Le-a sărutat dimineaţa din ochi.
Apoi, pe când cobora
Din litera unei vechi povestiri,
A văzut cum copiii
Plecau bucuroşi de la şcoală.

Şi-a-nţeles că poetu-i grăbit
Când doar de pe chipuri
Adună imagini.

DIN RELIGIA POMILOR

Cel care vine din religia pomilor
Va şti să stăpânească dezordinea
Din sufletul cărţilor
Încă nescrise.

Vor fi îmbrăcate cu râuri
Câmpiile tâmplei
Sub care roiesc întrebări
Şi învie imagini,
Setea va merge
La guri de izvoare
Să stingă
Prea vechi şi bolnave-nţelesuri
Ori flăcări viclene-ale larmei
Din noi rătăciri,
Ale nopţii ascunse-n
Acei care-aşază în vorbe
Sămânţa rănită de frică.

Drumuri coborând dintre stele
Vor duce-n hăţişul nevrozei
Religia limpede,
A toate şi-a tot domnitoare
În cerul din ramuri.

Dar câţi dintre cei
Care vor să trăiască
În sufletul cărţilor
Prieteni cu pomii mai sunt?

Păziţi-vă ziua

PLECĂRILE MELE

Vin de departe,
Aş fi vrut-
Aminte-mi aduc-
Cerul să-l pot aduna
Cu degete-abia învăţate
Să-i mângâie mamei obrajii.

Vorbele spuse acum
La fel de curate îmi par
Ca ieşirea în aer
A primilor muguri
Pe care-i îmbată lumina.

Prea greu, până-aici,
Mi-a fost drumul,
Prea multe căderi în urât
S-a-ntâmplat să trăiască
Plecările mele-n
Nedumerirea din ceţuri.

Să descâlcesc
Mulţimea de gânduri ciudate,
Să scutur imagini
Mai strâmbe ca literele
Unui alt alfabet,
În ceasuri de pace-am lăsat
Ca ochii în mine întâi să privească.

ÎNŢELEPCIUNEA DIN PIATRĂ

Lângă-nţelepciunea Sihastrului
Mi-i teamă să cred
Că săracă vi-i mintea.

În stânca chiliei
Se-aud
Cum se-nchină şi-acum
Cuvintele spuse
Sau ades negrăite
De bătrânul Daniil.
E-n piatră şi timp
Neodihna meditaţiei sale,
Cineva, de aceea, a fost
Să pună-n imagine
Trupul clepsidrei,
Aşezându-ne viaţa-n
Nisip gânditor.

DIN VEACUL TRIST

Cum aş putea să spun
Din ce-s făcut
Şi-n ce tristeţi s-ascunde timpul,
Când veacul mi-a fost rupt în două.
Să le-aud suflarea,
Amintirile păşesc desculţ
Pe drumuri care sângerează încă.

Câţi atunci au înnoptat
În bătăi de clopot, în ţărână
Ştie sfântul plâns al mamei.

Numai suflete mărunte
Pot ucide amintiri.

DRUMUL SPRE PRIETENI

E greu
Să-ţi faci prieteni
Într-o prea câlţoasă lume,
De parcă dintr-un acru măr
Ai vrea să muşti.
Îi sunt aproape frate
Celui care, vrând
Să-mi fie paznic,
M-a certat că-adesea
Uit să văd pe chipuri
Păcatele cum râd
Şi cum s-adună norii
Peste gândul care minte.
Voi şti s-aleg acum
Secunda ce nu-nşală
Drumul spre prieteni?
Poate-mi vei răspunde
Când va fi să simt
Durerea lor cum umblă
Prin sângele ce-mi arde pieptul.

S-AU TOT DUS

Cu ei,
Cei care singuri trăiesc
În uitarea din lume,
A plecat de acasă şi casa.

Rătăcirea-i un suflet pierdut.

Nici unde-i pustiul nu ştim,
Numai celor din humă
Le păşim pe aproape
Strigându-i pe nume.
Cum vă mai cheamă pe voi-
Moştenitori
Ai bătrânilor stinşi-
E-o săracă-amintire.

S-au tot dus,
Cu numele lor
A plecat de acasă şi casa.

TĂCEREA STRIGĂ

Gândul cerea
Ca să-l pun cu o oră-nainte,
Crezând că voi şti
Să-nţeleg că doar vântul
E-n stare să facă
Din arbori viori.
Că dincolo de cântec
Sunt ramuri
Muşcate de frigul emoţiei.

Iarna s-a dus dintre noi
Şi-aţi spus că tăcerea, şi ea
A-nceput să vorbească.

Dar mie îmi pare
Că strigă...

ÎNŢELEŞI CU TEAMA

Văzând cum le-ascundea pădurea
Mersul printre umbre,
De veste ne-a dat tata, de pe front:
„Sunt mult mai mulţi
Decât ştiam să număr
Şi mult mai răi
Decât puteam să cred.”

Acasă, noi ne-am înţeles cu teama,
Am plecat pe-ascuns în lunci
Să plângem singuri.
Cei veniţi din tundră şi îngheţuri
Ca orbii-au împuşcat în noapte
S-auzim cum gloanţele
Ne caută
Şi sunt pe urma noastră.

De-atunci, acolo-mi pare
Că-ntunericu-i mai greu
Decât un cârd de bivoli morţi.
Numai fagii-şi ţin coroana-n
Reci luciri de stele
Şi ne-ntorc privirea-n anii
Când am fi putut rămâne
Bocitul din ramuri şi ţărână.

DE LA VOI

Mi-am făcut din voi
Fiinţa zilei,
Din toţi care-n bătrâni
M-au dus
Şi-n vârsta limpede
Ce vede mai departe
Decât mine.

Dator nu-mi este nimeni,
Doar eu şi-acuma cred
Că sunt supusul,
De la voi venindu-mi
Înţelesuri
Cu întreagă minte.

OARBĂ CA NOAPTEA

Îngrijorarea
În ochi te-a privit,
Pe cei de acasă, la fel...

Ştiai că în cărţi
Şi în lume-ai să pleci
Însoţit de credinţa
Că viaţa-n genunchi
E mai oarbă ca noaptea.
Celor de-aproape le-ai spus
Să te caute-n
Gândul ce umblă
Prin minţi
Care scapără-n strai de tipar,
Pe drumuri
În care-ncolţeşte întoarcerea.

PLOILE-S PUŢINE

De-am şti că multe-s
Cum le vrem,
N-am căuta în noi
Nici alte înţelesuri,
Nici trupuri de izvoare
Pentru noi fântâni.

Imaginaţia şi nervii,
Aici, nu sunt de partea vremii,
Zilelor
Li-s paşii moi
Ca lâna ce-o torcea bunica.

Râu îngândurat ni-i vârsta,
Albia-i săracă,
Ploile-s puţine...

APROAPE

Până la marginea lumii
E-o lume ce-adesea
Îşi clatină starea de veghe.

Aici, lângă privirile noastre-i
Spectacol
De vorbe viclene,
De temeri ascunse
Şi-i uşor de-nţeles
Că-n făloase-ntruniri
Pe mătasea şiretelor zâmbete
Dansează
Viaţa subţire din panglici
Ce vin dintr-un vechi carnaval.

Ni-s aproape
Rătăcirile-acestea,
Ele-s strâmbele legi
Pentru cei care
Încă mai suntem.

TRĂIEŞTI PENTRU ALŢII

Într-o zi gânditoare,
Când nimeni nu scapă
Privirii de vultur,
Vei crede că poţi,
Împăcat, să trăieşti
Pentru alţii.
Din sufletul lor
Va pleca mai devreme
Urâtul,
Speranţe mai limpezi
Vor creşte
În ochii ce văd prea puţin.
Mi-i sete de voi,
Le veţi spune,
Şi ei în cuvinte s-or duce
Să afle de-n viaţă mai eşti
Când aceasta ţi-o-mparţi
Cu primu'-ntâlnit
De pe stradă.

ÎN AERUL TARE

Timpu-i un bun păzitor,
Curios întru toate,
Câte în noi se petrec
Doar el le-nţelege,
Vârsta din sânge
Ne-o trece în
Semne şi trup de-amintire.

Să iasă din vechi moleşeli,
Zilele, nopţile-acestea se zbat
Iar vouă,
De ritmuri,
De rime savante vi-i dor,
Un pastel
Şi pe mine m-ar duce-n
Culori, în odihnă.

Aerul tare
Ne-ntoarce-n ştiute figuri
Sau flama nervoasă
A ultimei ore
Trezeşte priviri somnoroase.
Timpul-teama aceasta din noi-
Ne scoate în viscol
De zile rebele,
Să ne fie aproape,
Să ne taie suflarea curată
A gândului tânăr.

CÂND PAŞII...

Mor drumuri,
Prea-ncâlcitele drumuri,
Când paşii nu vor
Sau nu pot
Să le acopere trupul
În zi de întoarcere.
Pribegii
La ce-ar mai dori
Să le scrie amicii
Că cele acasă rămase
Un semn peste vreme
Ar fi?

Apoi, suverana uitare-
Rugina din noi-
Şi-nserarea din simţuri...

DIN STUFOASELE ZILE

E dezbrăcată dezordinea,
Aproape că ţipă
Pe cerul retinei,
Sau ascunsă-i în somnul
Ce-acum e nesomn.
Încâlcite-s arterele-n
Trupul stufoaselor zile
Din mersul pe jos în Sahara.

Cuvintele uită
De limpezi, de bătrâne-nţelesuri,
De parcă şi azi ni-i departe
Sfânta credinţă
Că pomilor viaţa le vine
Din îngândurate
Şi vechi rădăcini.

GÂND ŞI NUME

Din tine,
Câţi ani au plecat
Şi-au rămas
Să trăiască-ntr-o patimă?

Întrebarea te-a dus către
Gândul
Ce taină a fost până-n ziua
În care-am aflat
Că-i al tău
Şi-ţi poartă chiar numele.
Pe nimeni n-a fost
Să-l înşele
Şi nici să-l întoarcă
Din setea de-a şti
Să descopere-adâncul
Pe funduri de ape-amorţite.

Un gând şi un nume
Cu geamuri deschise
Spre alte-nceputuri.

MI-I DOR

Nedumeririle-s multe şi-s partea
Lucidă din viul ce sunt,
Ordine-n gânduri
Ştiu singur să-mi fac.

Timpu-i cu ochii pe mine,
Judecat-îs de el,
Nu de-acei ce s-ascund
Când se pune la cale
O altă tristeţe.

De-o veste mai bună
Mi-i dor.
Să fie acesta păcatul
Ce-n numele
Vostru-l trăiesc...

CONVINGERE

Dacă timpul acesta
Nimic nu reţine
Din clipa ce eşti,
De folos nu i-ar fi
Nimănui să descopere
Ziua în care
Pe lume-ai venit.

PĂZIŢI-VĂ ZIUA

Doar ştiţi
Cât de mare-i potopul
Ce umblă bezmetic prin lume,
Câte gânduri ascunse
La uşă vă bat...

Înverşunate sunt vorbele
Spuse-n vacarmul superb,
Decretând c-adevărul
Domneşte în ele.
Aproape tot una li-i chipul
Cu-al celor ce-ajung
Sub control hipocratic.
Altul şi-aproape la fel
E spectacolu'-atunci
Când privirii-e silă
De iarba uscată din fraze
Ce-adorm la pupitru.

Momentul e-al lor,
Lumina din voi
Păzească-vă ziua
În care mai credeţi.

Ucis de întrebări

SETE

Pe când doar cu mine
Voiam să rămân,
A fost
Să-nnoptez într-o carte
Prea blândă.

Dragostea mamei-
Minunea de-aproape-
A stat în genunchi
Până la trecerea ochilor mei
Prin nesomnul ultimei litere.

E sete
În pagina goală de-acum
Şi ploile-s mult prea departe
Când strigă cuvintele-n
Gura uscată-a oraşului
Aproape ucis de-ntrebări.

VORBELE-ACESTEA...

Paltinul,
Liniştea albă din marginea străzii,
Îmbrăcat e în straie de nuntă,
Sărbătorile-s multe
În sfânta trăire
Ce-l urcă în cer,
Prin ramuri, flăcări ascunse
Învie priviri care ştiu
Să culeagă din aer lumina.

Prea gravă e însă-mpăcarea
Din sufletul vostru,
Nu o sfâşie nimeni.
Freamăt nu umblă
Prin sânge cuminte,
Insomnii au uitat să mai muşte
Din lenea uitării
Ce paşii vi-i duce
Devreme-n amar.

Paltinu-i mire acum,
Pe când voi veţi pricepe
Că vorbele-acestea-s
Refrene de greieri săraci.

ÎN NOAPTE

E des întunericu-n
Noaptea aceasta,
Ard nervii în ochii de lup
Ce s-ascund prin hăţişuri
Şi-n grave coloane-ale
Presei discretelor pofte.

Cine-a făcut întunericul
Des ca o ură bătrână?

Nu-i greu să pricepeţi
Că liniştea-i
Pacea în care-ncolţeşte
Un ţipăt,
Cel încă nespus.

PASTEL TRIST

Prea multă răbdare-i aici,
Tăcerea s-adună,
Doar teama vorbeşte pe-ascuns.
Taina e-aproape întreagă.
Să-şi ceară iertare,
Nici nervii
Nu pot să devină lucizi.
Dimineaţa şi grijile ei
Se-agită-n ferestre
Cu gând să trezească
Fricoasele umbre.
Paşii miopi
Şi pustiul din ochii de cârtiţă
Sunt grave,
Sunt triste
Imagini ce-au fost
Sau mai umblă prin noi.

Iată, pe dealuri,
Ziua se scaldă în aer curat
Şi crede-n pornirea neliniştii
În casa ce-i prinsă demult
De paianjenii somnului.

DACĂ VREŢI

Pe cerul din jarul
Pătimirilor mele
E-o rană prea vie,
În ea nici-o zi
N-aţi trăit.
Ştiţi numai
Că astăzi e vremea
Plecării-n obsesii
Ce-mi apără tâmpla
De noaptea uitării.

Amintirile
Drumuri prin mine îşi fac,
Lăsaţi să mă-ntorc
La-nceputuri,
Între frunze şi ape.

Lacrimă-acolo-s părinţii
Şi pomii nevrotici
Îmbătrânind mai devreme,
Ploi duşmănoase
Coboară-ntre oameni,
Bolnave sunt râuri...
Dar câte-s aici sănătoase?

Dacă vreţi să-nţelegeţi aceasta,
Spălaţi-vă ochii
Cu jarul pătimirilor mele.

VIESPAR

Cine m-ar ierta
De-aş coborî în şoapte verbul?

Viespar de interese-i urbea,
Din gânduri nehrănite
S-a născut aici
Oferta de cuvinte goale.
În toate câte sunt
Aţi prins a crede.
Cel ce v-a-ndemnat s-o faceţi
E ascuns în miezul
Uscatelor speranţe.

Ştiam că alta-i vremea
Pentru ziceri grave,
Că-n viaţa celor care suntem
Liniştea din vorbe
E ca seva hrănitoare-n pomi.

DE-AR FI

O zi albă
Acoperă siluete-anonime de blocuri,
În ele, şi vorbele şi trăirile noastre-s închise.
Aud cum toamna aceasta
Ne cheamă în străzi
Să ne-aducem aminte de-omături,
De vechi obiceiuri.

Doar tineri rămân la laptopuri
Şi-şi caută partea de suflet în care-au lăsat,
Pentru iarna ce vine,
Locuri de bună parcare.
E greu să-mi închipui
Spre ce judecată vor merge
De-ar fi să întreb
După-o zi de ocnaş:
Refugiul de ce ni-l găsim
În sărbători, mult prea multe,
Şi-al lor
Într-o singură patimă?

FREAMĂTUL DIN LINIŞTE

Nu vă temeţi de liniştea mea,
Ea ştie că-n pază-o aveţi
Şi grijă-i purtaţi
Pân'-la-nchiderea
Vieţii-ntr-un scurt epitaf.
Îngrijorare să fie
Când apele-s tulburi,
Biblioteca e-n flăcări
Iar nervii
Îşi smulg rădăcinile.

Liniştea-i poate-o părere.
Să-mi spuneţi
De-a fost să mă-nşel
Şi-om zice-mpreună
Că freamătu-n ea locuieşte.

CĂLCĂM TEMĂTORI

Cu imagini uscate
Ne-ntâmpină ziua:
Construcţii sever adunate-n
Careul cazon
Şi vârstnici
Muiaţi de tristeţe
Că brume-au venit
Să aşeze în crengi
Nevăzutele temeri.
Călcăm temători peste frunze-
Coloratele noastre emoţii-,
De mai suntem
Un clopot ne-ntreabă
Din margini de cer,
Vestind că nesomnul de-acum
E odihna din umbre
Ce păşesc pe aproape.

Poate-mi veţi spune
Că versul încearcă
Să-nvie mâhnirea.
De ce, când tristeţea
Cu zilele noastre se-mbracă?

STAREA CUVINTELOR

Se subţia lumina
În liniştea-nserării,
Pomii se-nchinau din nou
Aşteptând ca binele
S-ajungă-n
Chipul fiecărei zile.

Cineva de-acasă
Mai ascultă parcă
Vocile din frunze.

Eu m-apropii
De suflarea vremii
Care ne coboară
În imagini strâmbe:
Cuvintele îşi ies din minţi
Şi-şi rup veşmintele
În clipa rătăcirii
Din delirul urbei.

CRÂŞMA-I PLINĂ

De gălăgioase ziceri
Crâşma-i iarăşi plină.

Aici se nasc poveşti
În care mai dospesc alcooluri.
Spre miezul de-ntuneric
Se-aplecase noaptea,
Iar vorbele credeau
Că-s prea-nţelepte.
Încâlcite gânduri
Adormeau pe mese
Să le fie bine.
Pe aproape-i dom' profesor,
El vrea să se îmbete
Cu cei care
Ochii şi-i pierd
În văzduhul cernelii.

Acum, poate el
A ajuns mai devreme
Sau ceilalţi
Întârzie-n febra
Din pagini de carte.

GĂSIŢI-MĂ

Se mai auzea războiul,
Rămăsese-n oamenii
Întorşi din spaime.

Eram crud
Şi nu citesem bine lumea.

De-atunci,
Orele-mi trăiesc
Închise în tăcerea pietrei,
Găsiţi-mă în golul străzii
Când va fi
Să-mi apăr faţa
De ruşinea care muşcă.

Îmi pare, Doamne,
Că-s făcut
Drum să-mi pot afla
Prin insomnii.

ÎNTRE UMBRE

Trupuri goale,
Umbrele adorm în colburi
Când stăpâni le sunt
Prea tari alcooluri.

Respiră greu de ele-oraşul.

Privirea mi-o îmbracă
Griul lor de humă,
Dar măsură nu-s
Credinţei ce mă poartă-n lume.

Asta,
Pân' va fi să ştiu
Că doar o zi-mi îngădui
Să pot dormi-ntre umbre.

OBOSEALA BUCURIEI

Îmi părea că bucuria
De-atunci,
De acolo
E momentul de glorie
Al unui pom înflorit.

Era doar întâia secundă
Când retina-ncerca
Să trezească din somn
Imagini
De zi şi de noapte
Ale urbei
În care-şi găsise
Şi-apoi îşi pierduse femeia.

Fiecare oră
Avea chipul la fel,
Al gâlcevei cuminţi
Sau al celei venite
Din fierberi ascunse-ale răului.

Bucuria şi ea oboseşte
Când febra se-ncinge
În viaţa
Prea greu de stăpânit
A oraşului.

Cerul de aripi

APA ADÂNCĂ

Un demult
Rătăcitor în metafore
Ştia că poezia
E o apă adâncă,
Nu-i vad
Pentru şoapte peltice.

Când vârtejuri
De gând şi năluci
În ea se încing,
E semn că ne ducem
În alte-nţelesuri.

S-aflăm
Că va fi dimineaţă
În cerul de aripi din noi.

CURIOS DIN FIRE

De cînd mi-ascund
Răceala-n lamă de cuţit,
Stăpân îmi este gândul
Curios din fire...

Cu cei de-aici,
Cu cei din adâncimea lumii
Trăiesc în pace bună,
Le sunt rudă,
Ei mă ştiu
Din rădăcină-n frunză.
Cineva de-acolo
Freamăt a zidit în mine
Să mă pierd în ramuri,
În metafore din cărţi.

Şi ce linişte-i în freamăt
Când cuvântul trup se face...

TEMERE

Îngânduraţi generaţia mea
Când flori îi trimiteţi
În prag de-nnoptare...

E de-ajuns să priceapă
Că ora pe care-o trăieşte-
Nedumerirea de zi şi de noapte-
Mai săracă îi este
Cu încă un vers.

Poetul se-ntoarce
Din temeri
Şi-i spune că astăzi
Cuvântul,
Prea des murdărit în gâlceavă,
Nu poate catren să mai fie.

Dar cine cu flăcări se-mbracă
Să-şi apere crezul
Când totul se-neacă în goale rostiri.

RUGĂ

Dimineaţa din pomi
Mai credea
Că în sângele mersului meu
Prin nelinişti
Va ninge
Cu albe silabe,
Că izvoare
Vor şti să mai scrie-nţelesuri
Din viaţa ţărânei.

Poate de-aceea
Mă rog să nu fie
Cimitir de metafore
Poemul ce vine.

GÂNDU-I O PASĂRE

Găsiţi-mi întâiul păcat
Pe care-l îngăduie versul
Născut în văzduhul tristeţii
Şi-atunci îmi veţi spune
Că iar amăgirile-mi
Clatină viaţa din sânge.

Gândul acesta-i o pasăre
Greu stăpânită
De zborul ce-i fulgeră ochii.

MERSUL CARE ARDE

De drumul către fila albă
Cum să te mai aperi
Dacă paşii cred
Că-n litera de carte
Zbor se pot numi?

Drumu-i piatră aspră,
De pământ e drumul...

Paşii sunt rostiri docile,
Zboru-i mersul care arde.

ÎN MIRACOLUL FEBREI

Era dimineaţă-
Întâia margine-a zilei-
Iar vorbele celui de-aproape
Păreau a veni din mari depărtări:
„Liniştea asta se-nvaţă
De la apele-adânci,
De la arbori mai vârstnici,
În ea, când de lume-i uitat,
Se închină condeiul
Ce-nvaţă să scrie."

Totuşi, tristeţe e liniştea deasă
Care-ncepe să doară.
Ca o platoşă
Ea de va fi să te-mbrace,
O oră, măcar una-ntr-o zi
Să te-ntorci
În miracolul febrei
Ce fruntea-ndrăzneţului gând
O înalţă.

Şi-atunci vei vedea cât de mulţi
Sunt bolnavi de nelinişte.

PENTRU ZBOR

În pagini de revistă-i rece
Şi-i dor de ducă.

Aşezată-n iasca
Unor docte rubrici,
Poezia-i
Pasăre visând văzduhul,
Deschideţi larg coperte
Să nu-i moară zborul.

ÎN ATÂTEA METAFORE

Cuvintele moarte-nveşmântă
Tăcerea
Din nopţi cu localuri închise.
Friguri se-ascund pe aproape,
În frunze se clatină viaţa.
Anotimpul acesta-
Cartea de citire în care mai cred-
Mă trimite-n vâltoare
Sau mă-ntoarce
În pacea din cântul
De leagăn al mamei.

Îmi vine a crede-n
Atâtea metafore,
De parcă-s făcut
Să trăiesc în misterul
Din sufletul lor
Rătăcitor prin poeme.

PĂDUREA-I APROAPE

Noaptea,
Pădurea e plină de gânduri.
Ne coboară în taine
Şi-i gravă
Când viaţa şi-o-mparte
Cu cel care versul
Şi-l crede o frunză
Din trup de copac.

Amară pedeapsa să-mi fie
Atunci când poemu'-i
Grădină de vară
Cu fluturi ornând promenada.

Pădurea-i aproape
Şi-aproape e trecerea ei
În făptura cuvântului grav.

POEŢII ŞTIU

Când într-o carte
Numele-ţi va fi
Şi aripă, şi zbor,
Eu voi purta pe tălpi
Urma celor duşi
Să facă drum de piatră-n
Vârsta lor
Şi-n trupul neschimbatei vremi.

Între zbor şi piatră-s
Zilele în care
Poeţii ştiu să-şi poarte
Îngerii în sân.

Şi să se piardă-n viaţa
Drumului nebun
Ce-aleargă
Făr' să ştie unde.

CU LITERE

Cu litere din mine
Am scris despre alţii,
Despre vânturi şi ploi,
Despre aerul
Ce-aleargă-n
Claviaturile toamnei.

Mi-i greu
Când pagina-i albă
Şi-s mult mai sărac
În vremea când cartea
E zbor neterminat.

IERTARE VĂ CEREŢI

Teamă le-a fost
Să citească-n adâncul
Privirii de bufniţă.
Şi-au făcut apoi crez
Dintr-o grea rătăcire,
Scriind că sărac şi umil
Ni-i cuvântul,
Cel întru care
Pe lumea aceasta-m venit
Ca să credem în sângele nostru.

Iertare vă cereţi
Pentru vorbele triste
În care m-aţi dus...

SĂ M-ADUNE

Emoţia dimineţilor mele
E o iarbă-nrourată.
Cine va fi să m-adune,
Să mă-ntoarcă din ea,
Acela e frate-al
Uimirii în care
Întârzii prea mult,
S-aud cum în linişte
Cuvântul se-mbracă de nuntă.

ŞI-A FOST...

Un cititor a plecat
Dintr-o carte stufoasă, fudulă
Să uite
Că niciun cuvânt n-a cules
De pe cerul
În care, de-o-vreme,
Rătăceşte poetul
Şi-a fost să ne spună
Că-atunci când învaţă un vers
Ar vrea să se ştie-n biserică.

ACUM, REMUŞCĂRILE

Dacă rănile-s vechi
Şi-s încă deschise-n
Fiinţa cuvântului,
Nici terapii intensive
Nu pot sănătatea
S-o-ntoarcă
În trupul şi-acum
Siluit de nevroze.

Dar cine putea
Să prevină-agonia
Dacă teama
Ţi-a fost limba
În care-ncercai să te-nchini?

Acum, remuşcările
Adesea ne taie suflarea.
E semn că şi-aici
Rătăcire a fost
Pe la mijloc de secol confuz,
Atunci când cuvântul
Plecat de pe băncile şcolii
Ştia să îmbrace un gând.

SUNET E VÂRSTA

Sunet e vârsta poetului
Şi-i teama ce-acoperă cerul
Cu triste imagini
Când versul nu crede-n nimic.

Eroarea din urmă
Să-mi fie aceste cuvinte...

Cuprins

De acelaşi autor:

Poezie

Vă sînt anotimp
Editura „Junimea", Iaşi, 1999

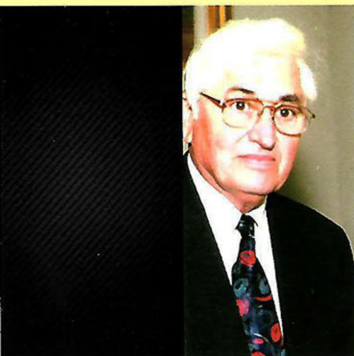
Fiecare zi e o pasăre împuşcată
Editura „Junimea", Iaşi, 2001

Cerneala căzută pe gânduri
Editura „Junimea", Iaşi, 2007

Publicistică

Lumea din preajmă
Editura „Muşatinii", Suceava, 2007

Din cele câte au fost
Editura „Muşatinii", Suceava, 2013

APA ADÂNCĂ

Un demult
Rătăcitor în metafore
Știa că poezia
E o apă adâncă,
Nu-i vad
Pentru șoapte peltice.

Când vârtejuri
De gând și năluci
În ea se încing,
E semn că ne ducem
În alte-nțelesuri.

S-aflăm
Că va fi dimineață
În cerul de aripi din noi.

ISBN 978-973-37-1823-9

ION PARANICI DRUM PRIN INSOMNII

ION PARANICI

DRUM PRIN INSOMNII

JUNIMEA